

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aktuálny stav poľnohospodárskej prvovýroby.

*Ing. Štefan Ryba, PhD.
generálny riaditeľ sekcie poľnohospodárstva*

Stavy hovädzieho dobytku

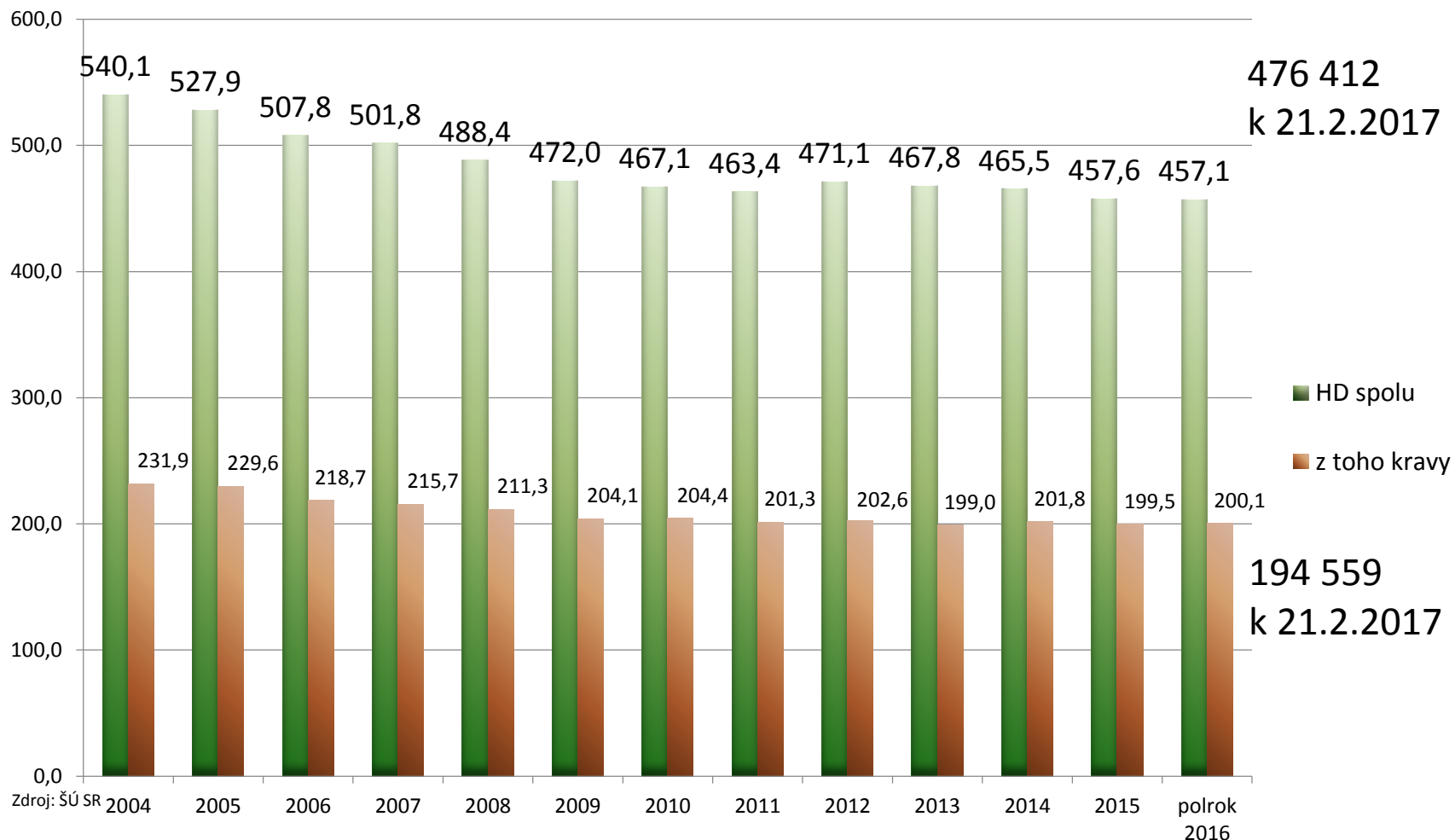
Vývoj stavov hovädzieho dobytku na Slovensku má už dlhodobo **klesajúci trend**.

Je zrejmé, že posledný významný prepád v počte zvierat bol medzi rokmi 2014 a 2015.

Počet zvierat hovädzieho dobytku v roku 2015 sa znížil medziročne o približne 8 tisíc kusov, teda o 1,7 %. (poklesol aj počet kráv o 2 286 ks.)

K polroku 2016 sme evidovali 457,1 tis. kusov hovädzieho dobytku.

Vývoj stavov hovädzieho dobytku v SR [tis. ks]

Vývoj stavov kráv

Keď sa bližšie pozrieme na vývoj stavov kráv za rovnaké obdobie, konštatujeme, že **stále pokračuje nárast počtu dojčiacich kráv oproti počtu dojníc.**

Klesajúci počet dojníc je zapríčinený dlhodobou nízkymi cenami surového kravského mlieka (SKM) a ťažkou ekonomickou situáciou chovateľov.

Situácia v sektore mlieka

Produkcia mlieka bola v priebehu roka 2016 pomerne vysoká aj napriek klesajúcim počtom dojníc.

Nadbytok mlieka bolo cítiť v celej EÚ, o surovinu nebolo núdze. Napriek tomu **v jeseni sa situácia začala meniť, keď pokles stavov kráv už citeľne ovplyvnil produkciu a spracovatelia zaznamenali pokles dodávok mlieka.**

Po náročnom krízovom období, ktoré v sektore mlieka a mliečnych výrobkov nastalo po zrušení kvót a po zavedení ruského embarga, **sa dá povedať, že situácia je momentálne v SR už stabilizovaná.**

Podporné opatrenia, ktoré boli prijaté na pomoc chovateľom dojníc, mali pozitívny efekt.

Nákupné ceny za SKM sa postupne zvyšujú a rastú aj ceny mliečnych výrobkov (maslo, syry a pod.), a to na európskom aj svetovom trhu.

Podporná politika v sektore mlieka, rok 2016

- **mimoriadna pomoc na zabezpečenie chovu dojníc a prvovýroby mlieka s cieľom stabilizácie situácie v sektore**

prostredníctvom: PS SR, š.p.

vyplatená suma k 28. 9. 2016: 30 884 279,79 EUR

počet zmlúv: 1 741

(PS SR, š.p. pôvodne distribuoval 2 692 zmlúv na 117 500 dojníc)

počet dojníc: 110 301

V každom chove sa podporili len také zvieratá, ktoré dosahovali určité kvalitatívne parametre. Nešlo teda o plošné paušálne rozdelenie prostriedkov farmárom podľa počtu dojníc.

Podporná politika v sektore mlieka, rok 2016

- **júlový balíček EÚ – podpora zo strany EÚ**

schéma na zníženie produkcie mlieka/nariadenie (EÚ) č. 2016/1612

sadzba: 14 eur/100 kg mlieka (množstvo mlieka, o ktoré bola produkcia znížená)

zapojenie SR: 48 žiadateľov, zníženie dodávok celkom o 5 172 ton mlieka do konca roka 2016

mimoriadna kompenzačná platba viazaná na stabilizáciu trhu/nariadenie (EÚ) č. 2016/1613

alokácia pre SR: 2 062 803 eur

navýšenie zo ŠR: 2 062 803 eur

Výsledná suma 4 125 606 eur bude v pomere 50 % : 50 % použitá na podporu chovateľov dojníc a ošípaných

predĺženie verejnej intervencie sušeného odstredeného mlieka (SOM)/nariadenie (EÚ) č. 2016/1614 – ukončenie 30.9.2016 – predĺženie 27.2.2017

V SR zapojený len 1 žiadateľ s objemom 207 ton SOM

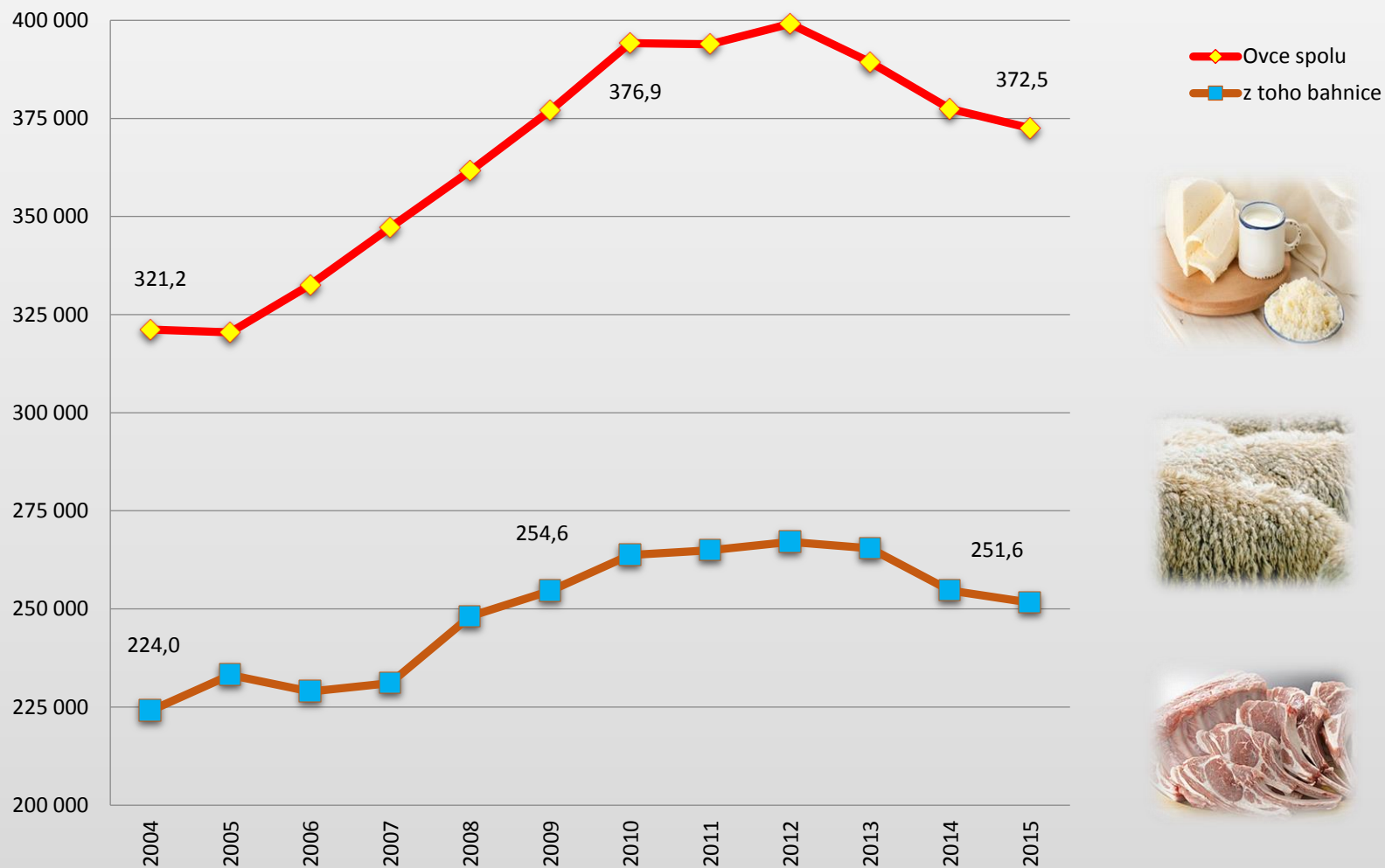
Stav oviec a kôz

Dlhšiu dobu sme pre chov oviec používali označenie stabilné, bohužiaľ, musíme konštatovať, že tomu už tak nie je. Vývoj počtu oviec síce od vstupu do EÚ dlhodobo stúpал, ale od roku 2012 zaznamenávame pokles stavov. Pokles stavov môžeme očakávať aj naďalej, na konci októbra tohto roku bolo v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat registrovaných 392 726 ks oviec, čo je o 2 000 ks menej oproti rovnakému obdobiu minulého roka. K 21.2.2017 – **376 561 ks!**

Chov kôz však môžeme považovať za stabilné odvetvie živočíšnej výroby. V tomto odvetví naďalej pretrvávajú drobnochov a chovatelia s malým počtom zvierat, prevažne s produkciou pre vlastnú potrebu. Stavy zvierat mierne stúpajú.

– **17 497 ks**

Vývoj stavov oviec na Slovensku od vstupu do EÚ [tis. ks]

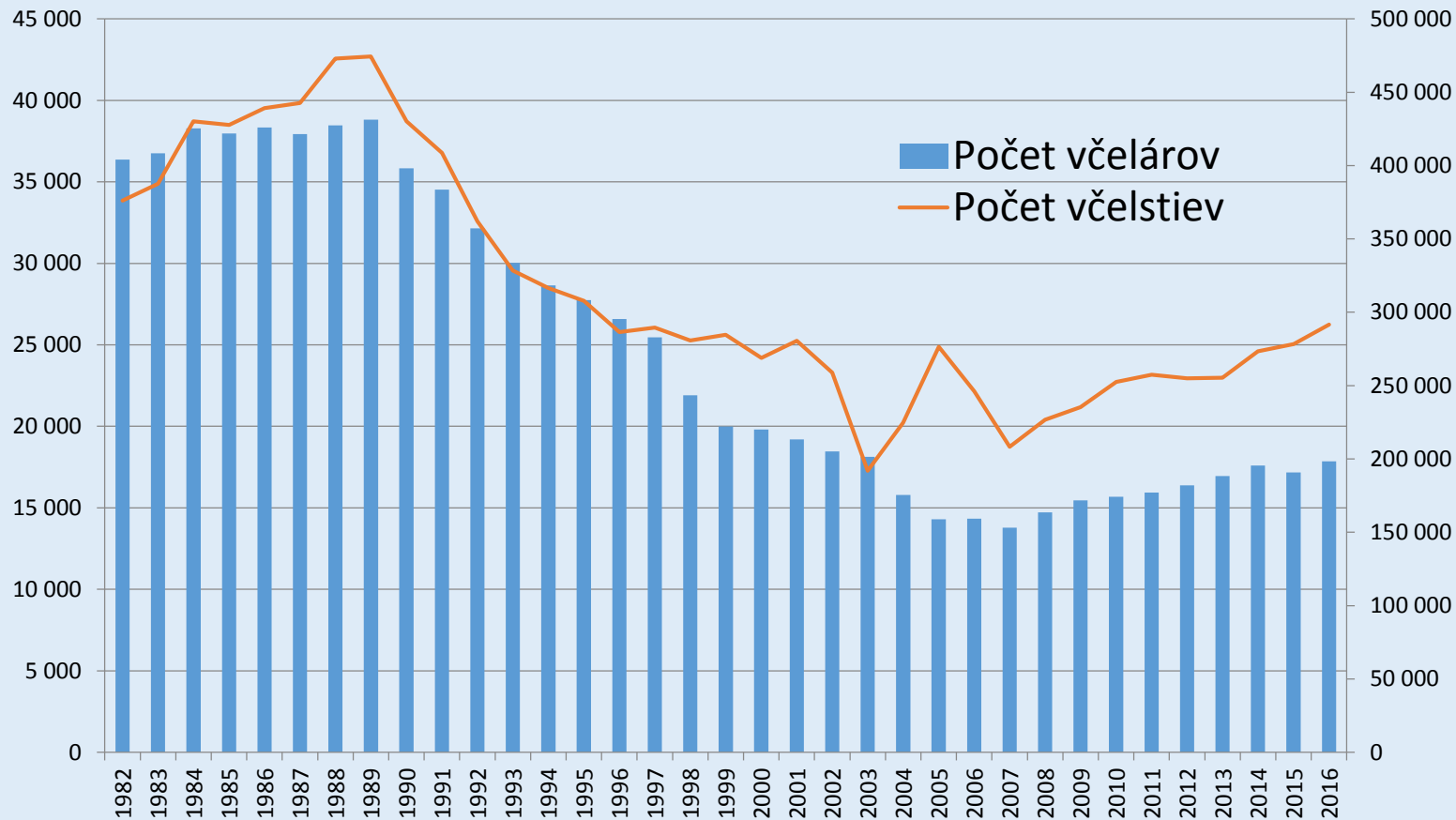

Plánované aktivity v chove oviec a kôz

- Zahrnutie plemien oviec zošľachtená valaška a Cigája do: Agroenvironmentálno - klimatického opatrenia PRV 2014-2020 - Chov a udržanie ohrozených druhov zvierat (Plán od roku 2017).
- Mimoriadna finančná pomoc vybraným chovateľom oviec a kôz v roku 2016 - prostredníctvom zberu a nahlasovania údajov cez PS SR, š. p.
(1 202 894 eur).
- Uznanie „Slovenskej dojenej ovce“.

Počet včelárov a včelstiev od roku 1982 do roku 2016

Zdroj: Centrálny register včelstiev

Ošípané

Vývoj stavov ošípaných má dlhodobý klesajúci trend.

Od roku 2014 došlo k výraznému poklesu stavov.

Počty ošípaných v roku 2016 klesli zo 621 400 ks na 600 000 ks, čo je o 3,4% menej v porovnaní s rokom 2015. K 21.2.2017 **465 329 ks.**

Takisto počty prasníc klesli z 38 200 kusov na 35 900 ks čo je o 6,1% menej ako v roku 2015. Dôvodom tohto významného poklesu je pretrvávajúce ruské embargo a africký mor ošípaných v okolitých krajinách a tým nízke výkupné ceny jatočných ošípaných mäsa pre prvovýrobcov. K 21.2.2017 **32 259 ks.**

Stav chovu koní

- Malý počet koní, veľa rôznych plemien (v súčasnosti **10 821** ks, približne 140 rôznych plemien registrovaných v CEHZ)
- Vysoký podiel nezaregistrovaných zvierat v CEHZ – odhaduje sa, že až jedna tretina populácie
- Nevýhodné postavenia medzi ostatnými druhmi HZ vo vzťahu k podpornej politike štátu, ktoré vyplýva z využitia koní v súčasnosti
- Malý záujem o chov koní z dôvodu nízkej rentability

Sektor vinohradníctva a vinárstva

Rok	2013	2014	2015	2016
Plocha (ha)	14 151	14 578	15 320	15 452
Produkcia (t)	54 129	53 227	51 813	40 000 *
Priemerná úroda (t/ha)	3,8	3,6	3,38	2,58

V sektore vinohradníctva a vinárstva sa objem produkcie v číslach podstatne nezmenil, predpoklad v poklese produkcii hrozna v roku 2016 je spôsobený výskytom prízemných mrazov období mesiacov apríl – máj, a tým väčším stratám na úrode vo vinohradoch.

Zachováva sa trend výroby vín najvyššej kvality (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie), ktorá tvorí viac ako 85 – 90 % celkovej produkcie. Menej ako 10 % produkcie tvorí produkcia vína bez zemepisného označenia. Vzhľadom na takto zameranú výrobu vinári spracovávajú takmer výlučne slovenské hrozno.

Príprava aktualizácie registra vinohradov v súvislosti s jarnými mrazmi v roku 2016 (ÚKSÚP)

Sektor – cukrová repa a cukor

Národná kvóta výroby SR – **112 319,5 ton** pokrýva len 65 % spotreby cukru na Slovensku. **Nepriaznivý vývoj trhu s cukrom sa predpokladá z dôvodu ukončenia systému kvót k 30. septembru 2017**, pre prípad nepriaznivých vplyvov sa jednotlivé členské štáty pripravujú rôznymi opatreniami

Pomoc vo forme súkromného skladovania cukru môže byť jednou z alternatív.

Rovnako sa dá predpokladať **export prebytočného cukru z EÚ, v súčasnosti je vývoz obmedzený dohodami WTO** na úrovni 1,350 mil. ton

Ročná spotreba cukru obyvateľov SR je na úrovni 175 tis. ton, pričom 5-ročná priemerná produkcia (2010-2014) predstavuje 169 085 ton

Nastáva však otázka v akej miere zasiahne celú vertikálu zrušenie kvót.

Rozdelenie kvót

PPA prideľuje výrobné kvóty na jednotlivé hospodárske roky, ktoré sú stanovené od roku 2010 nasledovne:

pre cukor spoločnosti **Považský cukor, a.s. Trenčianska Teplá** vo výške **68 478,50 ton** a spoločnosti **Slovenské cukrovary, s.r.o. Sered'** vo výške **43 841,00 ton**

pre izoglukózu spoločnosti **Tate&LyleBoleraz, s.r.o. Boleráz** vo výške **68 094,50 ton**

Sektor ovocia a zeleniny

Aktualizácia registra ovocných sádov v súvislosti s jarnými mrazmi v roku 2016 (ÚKSÚP)

Cieľom aktualizácie boli získať nové informácie o pestovateľoch, plochách ovocných sádov a využití nových technológií, ktoré znižujú riziko poškodenia úrody vplyvom klimatických zmien.

Kritériom pre odplatu za vykonanú službu boli údaje o úrodách za posledné 3 roky (2013, 2014, 2015), počas ktorých bola dosiahnutá úroda nad 30% v porovnaní s 3- ročným štátnym priemerom úrod.

Realizácia odplaty za aktualizáciu údajov v registri sádov ÚKSÚP

	Počet RS	Počet RS splnili podmienky	Výmera „ha“	Vyplatená suma „EUR“
I. etapa	440	102	2 410, 38	860 843, 17
II. etapa				2 499 998,24
SPOLU				3 360 841,41

Zdroj: ÚKSÚP, prepočet MPRV SR

Agenda: RS – registrovaný subjekt

Priority na rok 2017

Pokračovanie v „Projekte rozvoja rastlinnej a živočíšnej výroby (NPPC Lužianky)

„Aktualizácia registra vinohradov“ (ÚKSÚP)

Zo strednodobého hľadiska – dotácia na úhradu časti poistného

Z dlhodobého hľadiska – systémové opatrenie/vytvorenie „rizikového fondu“

Diskusia k SPP po roku 2020

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PLÁNOVANÉ AKTIVITY

Spoločne budeme naďalej hľadať ďalšie možnosti,
ako podporiť živočíšnu a rastlinnú výrobu
na Slovensku.

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť.
